zpravodaj

UNIVERZITA HRADEC KRÁLOVÉ

březen 2007

Univerzita Hradec Králové hostila Českou konferenci rektorů

Péčí Univerzity Hradec Králové se ve dnech 22. a 23. února 2007 v Hradci Králové uskutečnilo 89. zasedání pléna České konference rektorů. Hostitelství České konference rektorů bylo pro Univerzitu Hradec Králové prestižní záležitostí a stalo se jednou z nejvýznamnějších akcí v kalendáři jejích aktivit v roce 2007. Význam zasedání představitelů českých vysokých škol potvrdila také účast předsedy vlády, ministryně školství, mládeže a tělovýchovy či předsedy Akademie věd České republiky. Podrobnosti k obsahu a závěrům zasedání naleznete v hlavním tématu čísla.

Stalo se na UHK

6.–7. února 2007	pořádala Katedra ekonomie a managementu Fakulty informatiky a managementu UHK konferenci Hradecké ekonomické dny.
22.–23. února 2007	se na Univerzitě Hradec Králové konalo 89. zasedání pléna České konference rektorů (výroční shromáždění České konference rektorů).
1. března 2007	získala Fakulta humanitních studií UHK akreditaci bakalářského studijního programu Filozofie se studijním oborem Filozofie a společenské vědy.
1. března 2007	získala Fakulta informatiky a managementu UHK rozšíření akreditace bakalářského studijního programu Ekonomika a management se studijním oborem Management cestovního ruchu o kombinovanou formu studia.
1. března 2007	se ve spolupráci s Filharmonií Hradec Králové uskutečnil absolventský koncert studentů Hudební katedry PdF UHK.

Obsah

Výroční zasedání České konference rektorů na UHK..... 2 – 4

ZE ŽIVOTA UNIVERZITY..... 5 – 6
Na Univerzitě Hradec Králové je již možné studovat také filozofii / Tisíc přihlášených za tři měsíce, hlásí vzdělávací projekt Univerzity Hradec Králové / Absolventský koncert studentů s Filharmonií Hradec Králové / Volda University College – další z partnerů ÚPPE

TVŮRČÍ A VĚDECKÁ ČINNOST..... 6 – 8
Dopplerův ústav pro matematickou fyziku a aplikovanou matematiku / Hradecké ekonomické dny 2007 / Úspěchy studentů i pedagogů Katedry výtvarné kultury PdF UHK na Grafice roku 2006 / Hapestetická výstava

DIÁŘ..... 8
K novému projektu Výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu / Nové tituly nakladatelství Gaudeamus / Plánované akce

ČESKÁ KONFERENCE REKTORŮ

UNIVERZITA HRADEC KRÁLOVÉ 22.–23. ÚNORA 2007

Obrazová reportáž ze zasedání České konference rektorů na Univerzitě Hradec Králové

J. MIKULECKÁ
D. KUCHTOVÁ

Výroční zasedání České konference rektorů na UHK

Univerzita Hradec Králové hostila ve dnech 22. – 23. února 2007 zasedání pléna České konference rektorů (výroční zasedání ČKR), kterého se tentokrát zúčastnili kromě rektorek a rektorů pětadvaceti veřejných, dvou státních a dvanácti soukromých vysokých škol České republiky sdružených v ČKR také emeritní rektoři, jejichž rektorské funkční období skončilo 31. ledna 2006 a později, a nově zvolení rektoři, jejichž první rektorské funkční období začíná 1. března 2007.

První den jednání byl věnován standardnímu programu zasedání ČKR. Představila se hostitelská univerzita, předseda ČKR prezentoval přehled akcí, kterých se zúčastnili jednotliví členové ČKR od uplynulého zasedání, byla projednána výroční zpráva o činnosti i výroční zpráva o hospodaření, proběhly volby zástupců do reprezentativní komise, slovo dostali emeritní i nově zvolení rektoři a dostatečný prostor byl vyhrazen i diskusi.

Hosty druhého dne jednání byli předseda vlády Ing. Mirek Topolánek, ministryně školství, mládeže a tělovýchovy Mgr. Dana Kuchtová, prof. Ivan Wilhelm, vládní zmocněnec pro evropský výzkum, prof. Václav Pačes, předseda Akademie věd ČR, prof. Vladimír Haasz, předseda Rady vysokých škol, prof. Vladimíra Dvořáková, předsedkyně Akreditační komise, prof. Josef Syka, předseda Grantové agentury ČR, Ing. Pavel Komárek, náměstek ministryně školství, mládeže a tělovýchovy pro vědu a vysoké školství. Zasedání řídil předseda ČKR prof. Petr Sáha, rektor UTB ve Zlíně. Všichni hosté vystoupili s příspěvky. Výběr informací ze zasedání ČKR uvádíme v následujících odstavcích.

Ing. Pavel Komárek, náměstek ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, se ve svém vystoupení věnoval hlavně otázkám spojeným s přípravou operačního programu Výzkum a vývoj pro inovace (VaVpI) a operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost (VK), které v programovacím období 2007 – 13 bude administrovat MŠMT. Oba tyto programy jsou určeny k podpoře inovací a znalostní ekonomiky a pro vysoké školy se v nejbližším období stanou významným zdrojem financí. Operační program VaVpI, který poskytne i investiční prostředky, má tři prioritní osy:

- rozvoj kapacit výzkumu a vývoje (1142 mil. €),
- rozvoj kapacit pro spolupráci veřejného a soukromého sektoru ve VaVpI (648 mil. €),
- posilování kapacit vysokých škol pro terciární vzdělávání (597 mil. €).

Mgr. Dana Kuchtová, ministryně školství, mládeže a tělovýchovy, se ve svém vystoupení věnovala aktuální situaci rezortu. Upozornila na to, že některé statistiky uvádějící procento studujících na vysokých školách jsou zavádějící a budí dojem, že kapacity vysokých škol jsou již dostatečné. S pochopením komentovala rozpočet vysokých škol, který pro tento rok ztratil dynamiku nastoupenou v minulých letech. Stav veřejných financí sice navýšení rozpočtu nedovoluje, avšak MŠMT udělá vše pro to, aby byla co nejdříve ukončena příprava na čerpání fondů EU.

Před svým odjezdem paní ministryně krátce navštívila areál UHK Na Soutoku. Zběžně si prohlédla Objekt společné výuky, kde ji mile překvapilo, že UHK patří mezi „zelené univerzity". Svou pozornost poté soustředila na průběh výstavby nové budovy FIM a na naše plány týkající se dobudování celého areálu.

Premiér Mirek Topolánek ve svém vystoupení komentoval situaci ve vysokém školství se znalostí problémů, které nás v posledním období trápí. Uznává, že ve školství a vědě je málo finančních prostředků, avšak vysoké školy by měly více využívat možnosti ekonomického zhodnocení své práce na poli výzkumu a vývoje. Také finanční prostředky z evropských fondů mohou výrazně pomoci vysokým školám, ty však musí být na jejich čerpání připraveny.

Předseda Akademie věd České republiky profesor Václav Pačes se ve svém příspěvku věnoval především otázce účasti akademie v doktorském studiu. Ve svém příspěvku shrnul základní postoje k průběhu doktorského studia následovně:

- Nejlepší příprava k vědecké práci je prostřednictvím vědecké práce samotné po boku zkušeného kolegy. Tedy méně přednášek (zejména ne pro doktorandy společně se studenty pátých ročníků) a více vlastních seminářů a hlavně samostatné vědecké práce. Akademie věd ČR by takto pojaté doktorské studium realizovala sice ve spolupráci s vysokými školami, ale samostatně.
- Jelikož zákony zatím Akademii věd ČR neumožňují samostatně školit doktorandy, navrhl zvážit širší uplatnění velmi úspěšného modelu doktorského studia v oborech biomedicíny, kde pražské ústavy Akademie věd ČR úzce spolupracují s ústavy Univerzity Karlovy.
- Považuje za nesprávný statut tzv. školitelů-specialistů tam, kde hlavní školitel se na řešení vědeckého problému nepodílí.
- Podporuje společné granty vědeckých pracovníků vysokých škol a ústavů Akademie věd ČR. Napojení doktorandů na tyto granty se velmi osvědčuje. Grantová agentura Akademie věd ČR je otevřená agentura, v současnosti 28 % grantů je udělováno mimo Akademii a je zde prostor pro pracovníky vysokých škol, aby získávali více těchto grantů.

Závěry dvoudenního jednání byly formulovány ve schváleném usnesení, přijatém 23. února 2007, v němž se uvádí:

1. Plénum ČKR schválilo výroční zprávu o činnosti ČKR za rok 2006, zprávu o provedené revizi hospodaření ČKR v roce 2006, pravidla úhrady provozních nákladů ČKR pro rok 2007 a rozpočet ČKR na rok 2007.
2. ČKR považuje za nezbytné pokračovat v reformě vysokých škol v souladu s požadavky rozvoje studijních programů a zvyšování kvality vysokých škol, což je podmíněno zajištěním odpovídajícího financování z veřejných zdrojů, doplněných o zdroje soukromé.
3. ČKR plně podporuje záměr vlády provést úpravu právních předpisů týkajících se rozvoje výzkumu a vývoje tak, aby bylo výrazně podpořeno spolufinancování evropských výzkumných projektů, včetně potřebné úpravy zákona o DPH.
4. ČKR podporuje aktivitu MŠMT v procesu urychlování přípravy implementace operačních programů EU Vzdělávání pro konkurenceschopnost a Výzkum a vývoj pro inovace tak, aby vysoké školy mohly efektivně do těchto programů vstupovat.
5. ČKR žádá úpravu daňových zákonů tak, aby bylo umožněno podnikům snížit základ daně o náklady na výzkum a vývoj smluvně sjednaný u vysokých škol, výzkumných ústavů a ústavů Akademie věd ČR.
6. ČKR podporuje posilování úlohy Akreditační komise při zajišťování nezbytné kvality vysokých škol, zejména v souvislosti s připravovanou transformací terciárního vzdělávání.

Pro účastníky zasedání České konference rektorů byl hostitelskou univerzitou připraven doprovodný program. Dle bezprostředních reakcí většiny z nich mohu s uspokojením konstatovat, že se univerzita zhostila své úlohy se ctí a představila se v pozitivním světle. Pořadatelství České konference rektorů bylo pro Univerzitu Hradec Králové prestižní záležitostí a představuje pro ni jednu z nejvýznamnějších akcí v kalendáři jejích aktivit v roce 2007.

Jaroslava Mikulecká, rektorka UHK

ZE ŽIVOTA UNIVERZITY

Na Univerzitě Hradec Králové je již možné studovat také filozofii

Fakulta humanitních studií otevírá nový studijní obor Filozofie a společenské vědy. Tříletý bakalářský studijní obor je určen všem uchazečům, kteří mají zájem o filozofii a vedle toho by rádi získali také širší rozhled v teorii a praxi argumentace, v oblasti sociologických výzkumů, tvůrčího psaní a mediální komunikace a chtěli by dále rozvinout své jazykové znalosti a osvojit si dovednosti spojené s analýzou a s tvorbou odborných textů.

Díky tematické šíři oboru budou absolventi na jedné straně připraveni ke studiu v některém z navazujících magisterských studijních oborů společenskovědní specializace na Fakultě humanitních studií UHK i mimo ni. Na straně druhé však tento studijní obor poskytuje takovou míru specializace, že umožní absolventům nalézt uplatnění i bez následného magisterského studia. Absolventi uvedeného oboru se tak budou moci realizovat ve veřejné správě, v médiích, v neziskové sféře či v politickém životě.

Širší profil oboru nabízí zajímavou možnost také těm, kteří se zajímají o společenské vědy jako celek, ale nechtějí se dosud vázat na jednu konkrétní specializaci. Tito odborně dosud ne zcela vyhranění studenti mohou tedy své definitivní rozhodnutí o své budoucí profesní specializaci nechat dozrát v průběhu tříletého studia nového bakalářského oboru.

Přijímací zkoušky budou mít podobu testu složeného z těchto částí: testu obecných studijních předpokladů, testu všeobecného kulturního a společenskovědního rozhledu a prověrky pasivní znalosti anglického nebo německého jazyka.

Příjem přihlášek bude ukončen 30. dubna 2007. Přijímací zkoušky se uskuteční v termínu 4.6. – 22.6. 2007. První studenti začnou obor studovat v akademickém roce 2007/2008.

Petr Grulich, děkan FHS UHK

Tisíc přihlášených za tři měsíce, hlásí vzdělávací projekt Univerzity Hradec Králové

Již tisíc lidí se během prvního čtvrt roku přihlásilo do kurzů pro pracovníky a pracovnice sociálních služeb, který pořádá Institut dalšího vzdělávání Univerzity Hradec Králové. Od zahájení projektu přitom uplynulo sotva čtvrt roku.

„Po předchozích zkušenostech jsme věděli, že zájem o kurzy bude velký, ale takový ohlas nás opravdu překvapil," říká koordinátorka projektu Jana Fišerová. *„Některé z kurzů jsou již plně obsazené a někde zbývá posledních pár míst. Projekt jsme přitom zahájili teprve na konci loňského roku."*

Vzdělávací projekt financovaný Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky nabízí pracovníkům a pracovnicím sociálních služeb v Královéhradeckém kraji deset různých kurzů.

„Některé se zaměřují na práci s lidmi v domovech důchodců nebo v ústavech pro osoby se zdravotním postižením," doplňuje Fišerová. *„V jiných třeba učíme lidi ze sociálních služeb používat počítače, vyhledávat informace na internetu nebo poslat e-mail."*

Velký zájem je rovněž o kurz, který učí vedoucí sociálních služeb orientovat se v problematice fondů Evropské unie a připravovat žádosti o dotace. Mohou se vyškolit i ve vedení lidí nebo moderních způsobech řízení organizace.

Vzdělávání poskytovatelů a zadavatelů sociálních služeb na území Královéhradeckého kraje II je projekt Univerzity Hradec Králové. V období od listopadu 2006 do června 2008 v něm bude vyškoleno celkem 1215 pracovnic a pracovníků sociálních služeb. Deset nabízených kurzů pokrývá oblasti přímé práce s lidmi, počítačové dovednosti, znalost právního prostředí nebo manažerské dovednosti. Projekt je financován z prostředků Evropského sociálního fondu a státního rozpočtu České republiky.

Redakční rada s přispěním Jany Fišerové, koordinátorky projektu

Absolventský koncert studentů s Filharmonií Hradec Králové

Ve čtvrtek 1. 3. 2007 se ve spolupráci Filharmonie Hradec Králové a Pedagogické fakulty UHK konal v sále Filharmonie absolventský koncert dvou studentek Hudební katedry PdF UHK. Marie Kováříčková ze třídy Mgr. Dalibora Hlavy a Miriam Otčenášková ze třídy Mgr. Jaromíra Křováčka si pro své vystoupení připravily náročné skladby světového repertoáru a obě se s tímto náročným úkolem vypořádaly více než dobře. Dvořákova Romance f moll v podání studentky Kováříčkové zněla velice vyrovnaně i přes bohatou instrumentaci orchestru, a sólistka byla tak nejen dobrým partnerem, ale na mnoha místech výrazným zvukem dominovala. Využívala s velikým nadhledem všech možností, které jí umožňoval sólový part. Společně tak s orchestrem, výborně vedeným dirigentkou Miriam Němcovou, vytvořily skladbu barevně a dynamicky velice zajímavou. Koncertní fantazie Nikolaje Rimského Korsakova se na našich koncertních pódiích hraje velice málo. Ale je třeba říci, že neprávem. Výraznou melodii, náročné technické pasáže, sólové partie i společné části s orchestrem. Miriam Otčenášková hrála s jistotou a zúročila tak všechny své dosavadní instrumentální zkušenosti. Zpěvná kantiléna, intonační jistota v sólových kadencích i dynamicky vystavěný závěr, to vše vyvolalo bouřlivé ovace u publika. Velice dobře navštívený koncert studenty a pracovníky UHK i širokou veřejností, který byl ve druhé polovině věnován 80 letům skladatele J. Vodáka, tak vnesl do kulturního života Hradce Králové oživení spojením mladých talentovaných hudebníků, Univerzity Hradec Králové a Filharmonie Hradec Králové.

Jaromír Křováček, Hudební katedra PdF UHK

Volda University College – další z partnerů ÚPPE

Jedním z nejnovějších partnerů naší univerzity pro mezinárodní spolupráci je Volda University College v Norsku. Kontakty byly navázány díky iniciativě Ústavu primární a preprimární edukace, bilaterální smlouva umožňuje odbornou spolupráci a mobility studentů a akademických pracovníků v rámci programu Socrates/Erasmus.

Město Volda se nalézá ve středním Norsku na břehu mohutného fjordu. Zdejší univerzitu tvoří pedagogická fakulta, fakulta sociálních věd, fakulta humanitních věd a fakulta žurnalistiky a médií. Univerzita je známá především četnými mezinárodními kontakty. Studenti sem přijíždějí nejen z evropských států, ale i z Austrálie, Jižní Ameriky, z Japonska, Indie a dalších zemí. V tomto semestru studují ve Voldě i dvě naše studentky učitelství pro první stupeň základní školy - Radka Flajšmanová a Lenka Kletvíková. Během čtyřměsíčního pobytu získávají nové vědomosti a dovednosti, seznamují se s norským vzdělávacím systémem a využívají i příležitosti praktikovat v norských školách.

Začátkem února 2007 jsme měli možnost v rámci učitelské mobility programu Socrates/Erasmus naši partnerskou univerzitu ve Voldě navštívit. Během našeho pobytu se zde uskutečnila rozsáhlá akce „International Day", v jejímž rámci představují zahraniční studenti a studentky své vlastní země a univerzity a nabízejí možnost studia. Letos zde byla poprvé prezentována i Česká republika a Univerzita Hradec Králové.

Hlavní součástí naší návštěvy byla výuka a také navázání bližších kontaktů s pracovníky partnerské univerzity. Při setkáních s pedagogy jsme diskutovali o aktuálních problémech norského i českého školství, měli jsme možnost představit náš vzdělávací systém i kurikulární reformu, která v České republice právě probíhá.

Byla navázána řada odborných i osobních kontaktů, a tím byly vytvořeny předpoklady pro další spolupráci, která pro Pedagogickou fakultu UHK bude jistě přínosná. Předpokládáme další výměnné pobyty studentů, učitelské mobility i zahájení spolupráce na poli odborném a vědeckém.

Martin Skutil, Vladimír Václavík,
Ústav primární a preprimární edukace PdF UHK

TVŮRČÍ A VĚDECKÁ ČINNOST

Dopplerův ústav pro matematickou fyziku a aplikovanou matematiku

S prof. Petrem Šebou, pracovníkem Katedry fyziky a informatiky PdF UHK, hovořil vedoucí této katedry prof. Ivo Volf.

• Pane profesore, v informacích Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy o vědecké práci bylo uvedeno, že od ledna 2006 se Pedagogická fakulta Univerzity Hradec Králové stala spolunositelem Centra pro základní výzkum. Co byste nám k tomu řekl?

Domluvili jsme se s pracovníky Ústavu jaderné fyziky Akademie věd České republiky a Fakulty jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT v Praze o společném výzkumném projektu, který byl nazván Dopplerův ústav pro matematickou fyziku a aplikovanou matematiku. Od ministerstva školství jsme dostali finanční podporu na příštích pět let.

Spolupráce uvedených pracovišť je však podstatně starší, zasahuje hluboko před okamžik, když Dopplerův ústav v loňském roce dostal oficiální podporu ministerstva.

Původní Dopplerův ústav byl založen již v roce 1993 na Fakultě jaderné a fyzikálně inženýrské ČVUT, ve spolupráci s Fyzikálním ústavem Akademie věd České republiky, jako dobrovolná platforma několika vědeckých pracovníků pro rozvíjení odborné spolupráce v oblasti matematické fyziky a aplikované matematiky. Bohužel nedostatek finančních prostředků však nedovoloval plně využívat odborného a vědeckého potenciálu členů Dopplerova ústavu. To se však změnilo právě před rokem.

• Jaké jsou základní cíle činnosti Dopplerova ústavu?

Hlavním cílem je vytvořit prvotřídní výzkumné centrum pro studium a vědeckou činnost na poli matematické fyziky a aplikované matematiky, a to v časovém horizontu jedné generace. Jde o to rozvinout vědeckou činnost členů Dopplerova ústavu a vytvořit silné vazby na přední, nejméně evropské, vědecké instituce. To je sice záměr dlouhodobý, avšak reálný. Strategickým cílem je vychovat generaci mladých vědeckých pracovníků, kteří budou schopni vést Dopplerův ústav v blízké budoucnosti a ovlivňovat pozitivně rozvoj matematické fyziky v České republice. Toho lze dosáhnout i s nepříliš náročnými finančními požadavky.

• Jak rozsáhlý je Dopplerův ústav?

Dnešní složení tvoří deset předních odborníků v oblasti matematické fyziky a aplikované matematiky: prof. Jiří Tolar, prof. Čestmír Burdil, RNDr. Jaroslav Ditrich, prof. Pavel Exner, prof. Ladislav Hlavatý, prof. Miloslav Havlíček, doc. Goce Chadritaskos, prof. Petr Šeba, prof. Pavel Štovíček, RNDr. Miloslav Znojil. K nim je třeba připočítat několik studentů v doktorském studijním programu a další spolupracovníky, kteří se zabývají problematikou matematické fyziky a matematického modelování.

Vědecká aktivita Dopplerova ústavu je vedena a kontrolována radou ústavu, jejímž předsedou je prof. Ari Laptev, Royal Institute of Technology ve Stockholmu, a v níž je dalších 12 vědeckých pracovníků (osm z České republiky, čtyři ze zahraničí – Haifa, Paříž, Ulm, Vídeň). Kromě rady ústavu byl jmenován poradní sbor složený z předních světových vědců. Dopplerův ústav má také své vedení. Ředitelem je prof. Pavel Exner (FJFI ČVUT Praha), zástupci ředitele jsou vedoucí pracovníci z dalších pracovišť, prof. Petr Šeba (PdF UHK) a RNDr. Miloslav Znojil (ÚJF AV ČR).

• Jsou v Dopplerově ústavu zařazeni také pracovníci Pedagogické fakulty UHK?

Samozřejmě, kromě mé osoby se práce účastní prof. Karel Martiník a RNDr. Jan Kříž. Po jistou dobu byl členem i Mgr. Milan Krbálek, absolvent studia učitelství matematiky a fyziky, jenž odborně vyrostl po dobu svého pobytu na Katedře fyziky a informatiky PdF UHK. Na řešení úkolů se podílejí i studenti, např. studenti doktorského studijního programu Teorie vzdělávání ve fyzice, jimž občas také přednáším, aby poznali, jakými problémy žije dnešní matematická a kvantová fyzika. Velkým úspěchem jsou zahraniční stáže, např. Milan Krbálek byl v Japonsku a na Univerzitě v Kochi v Japonsku je nyní doktorand Pavel Hejčík. Dnešní fyzika je poněkud něco jiného než to, o čem se vyučuje na středních školách, a o tom by měli budoucí nositelé titulu Ph.D. vědět.

• Takže řešení vědeckých úkolů, péče o mladou vědeckou generaci a přednášková činnost patří mezi základní vědecké úkoly Dopplerova ústavu?

Přesně tak. Podívejme se na aktivity, které byly uskutečněny na našem hradeckém pracovišti v uplynulých dvou letech:

– Především šlo o aplikace metod známých z matematické fyziky v lékařství. K analýze mnohahodnotových časových řad získaných lékařskými diagnostickými zařízeními (EEG, EKG, silová plošina-zařízení pro měření změn v působení tíhové síly člověka) používáme matematické metody běžně užívané v kvantové mechanice. Konkrétně jde o diferenciální geometrii křivek, o teorii náhodných matic a v poslední době o metodu maximální věrohodnosti.
– Dále jsme studovali zpracování dopravních dat. V loňském roce byl například vyvinut jednoduchý model popisující s velmi dobrou přesností rozdělení mezer mezi podélně zaparkovanými automobily. Až dosud známé modely rozdělení těchto mezer se však neshodovaly s naměřenými daty. Námi navržený model poskytuje výsledky, které jsou ve výborné shodě s daty naměřenými např. v Londýně a také našimi doktorandy v Hradci Králové.

• Dobře, to je jistě chvályhodné. Ale o vědě se lidé dozvědí až tehdy, kdy jsou výsledky vědeckého výzkumu zveřejněny. Co publikování?

Podle webovské stránky členové Dopplerova ústavu za dobu od jeho založení publikovali více než tři sta odborných publikací, převážně v zahraničním tisku. To však jsou finální práce. Další charakteristikou jsou tzv. citace. Velmi důležité jsou přednášky pro odbornou veřejnost. Členové Dopplerova ústavu se pravidelně účastní mezinárodních konferencí na různých místech světa. Každý týden probíhá v Praze odborný seminář, na němž referujeme o výsledcích vědecké práce (několik seminářů proběhlo i na naší univerzitě). Tak např. jsem v dosti zajímavém přehledu ilustroval, že metody teorie náhodných matic studované v souvislosti s kvantovým chaosem lze nečekaně aplikovat na mnohé složité nekvantové systémy. Mohou to být např. elektrické signály snímané elektroencefalografem, pohyb autobusů v mexických městech či rozdělení písmen ve slovech – alespoň v jazycích, kde si grafémy a fonémy vzájemně odpovídají. Tyto univerzální statistické zákonitosti budou jistě předmětem mnoha dalších studií a najdou rozmanité aplikace; mohou být impulzem pro další mladé pracovníky, hledající teprve pole působnosti pro svůj vědecký výzkum.

• A ještě poslední dotaz: Co mezinárodní spolupráce?

Když se podíváte na složení rady i poradního sboru, odpověď je jasná – bez spolupráce se zahraničím by byla činnost Dopplerova ústavu velmi omezena jen na národní odbornou veřejnost, ale fyzika je mezinárodní, nezná a neuznává hranice, a navíc fyzikální výzkum nerozděluje, ale naopak spojuje vědecké pracovníky různých zemí. V semináři Dopplerova ústavu přednášejí často zahraniční pracovníci, které zajímá názor českých fyziků na jejich odbornou práci.

• Ano, to je pochopitelné, ale existuje aktivní mezinárodní spolupráce, kterou zajišťuje hradecká část pracovníků Dopplerova ústavu?

Na tuto otázku bych odpověděl konkrétními údaji z minulého roku, prvního roku existence našeho společného vědeckého centra. Pracovní skupina na Pedagogické fakultě UHK v roce 2006 uspořádala dva dvoudenní mezinárodní workshopy s názvem „Spektra, algoritmy a zpracování dat“, jichž se zúčastnilo několik desítek převážně mladých lidí z České republiky, Polska, Ruska, Švédska, Německa a Maďarska, kteří tak dostali možnost sdělit výsledky své vědecké práce. V roce 2006 jsme také zaměstnali na čtyři měsíce dr. Sylwii Kondej, pracovnici Univerzity Zielona Gora v Polsku, která studovala v České republice a umí velmi dobře česky. Já sám jsem přednášel o výsledcích výzkumu v rámci Dopplerova ústavu na konferenci „Stochastic eigen-analysis and its applications“ na MIT v Cambridge v USA a také na mezinárodní konferenci „Operator Theory in Quantum Physics“ pořádané u příležitosti 60. narozenin prof. Exnera v Praze. RNDr. Jan Kříž informoval o výsledcích vědecké práce na konferenci „Spectral Theory and Mathematical Physics“ na CalTech v Pasadeně v USA. A abych nezapomněl, Pavel Hejčík úspěšně reprezentuje českou fyziku v Japonsku.

• Pane profesore, děkuji Vám za Vaše informace. Jak se díváte na bonmot Bernarda Shawa, který měl prohlásit: Kdo něco umí, ten to dělá, a kdo to neumí, ten o tom vyučuje? Myslíte si, že lidé, kteří „dělají vědu", jsou něco více než ti, co připravují např. budoucí učitele?

Víte, já se domnívám, že každá činnost má své. Vědecká práce představuje nejen nápad, ale člověk se k němu musí dostat a pak se musí dokázat a ověřit. Jenže k vědě se člověk dostane až poté, až se toho hodně naučí, a to musí nejen získat mnoho informací, ale naučit se je také zpracovávat a vyhledávat zcela nové závěry. Pochopitelně je užitečné, když se budoucí učitel občas dostane k odborné fyzikální činnosti. Na druhé straně je zřejmé, že když vědec zpracovává zprávu o výsledcích své odbornosti, tak musí postupovat metodologicky a samotná příprava referátu požaduje jistou dávku didaktických schopností. Myslím, že žádnou z těchto činností nelze podceňovat. Ten, kdo něco neumí nebo něčemu nerozumí, se musí potýkat s chybami a neúspěchy, a to je nejlepší cesta, jak se lze něčemu naučit.

Pane profesore, děkuji Vám za rozhovor. Protože jste před několika týdny oslavil své kulaté výročí, chtěl bych Vám popřát do další padesátky hodně zdraví, spokojenosti a samozřejmě co nejvíce dobrých nápadů při řešení vědeckých úkolů.

Ivo Volf, Katedra fyziky a informatiky PdF UHK

Hradecké ekonomické dny 2007

V dnech 6. a 7. února 2007 se na UHK konal již 5. ročník vědecké konference „Hradecké ekonomické dny", kterou pořádá Katedra ekonomie a managementu FIM UHK. Tato konference se za dobu svého konání stala významnou součástí života univerzity a respektovanou příležitostí pro prezentaci výsledků vědecké a pedagogické práce akademických pracovišť v ekonomických oborech v České republice i v zahraničí.

Páté výročí je jistě dobrým důvodem k malému bilancování a k ukázání všeho, co se podařilo organizátorům konference za pět let usilovné práce dokázat. Musím zdůraznit pět let práce, protože organizování konference je celoroční proces a v žádném případě se nejedná o několik málo dní, které konferenci bezprostředně předcházejí.

Při srovnání prvního a pátého ročníku konference vidíme skok, který se podařilo organizátorům uskutečnit. Zatímco prvního ročníku konference v roce 2003 se zúčastnilo 45 osob, v roce 2007 to již bylo více než 200 přihlášených účastníků. Sborník z roku 2003 obsahoval 33 příspěvků, v letošním roce dva díly sborníku čítaly 164 příspěvků. V roce 2003 byli pouze 2 zahraniční účastníci ze Slovenské republiky, v roce 2007 to bylo celkem 51 zahraničních účastníků (40 účastníků z Polska, 8 ze Slovenska, 2 z Bulharska a 1 ze Švýcarska).

To se týká kvantitativního nárůstu, za tímto nárůstem však nezaostává ani kvalita. Konference se programově zaměřuje na zkoumání rozvoje regionu, a to rozvoje ekonomického, sociálního i správního. Každý rok však k tomuto tématu přidává další témata, která nosné téma konference rozvíjejí určitým směrem. V prvním ročníku to bylo bankovnictví, v dalších pak financování výstavby, financování nevýrobní sféry, podnikání a v letošním roce to byl ekonomický růst. Toto téma bylo v zaměření konference průlomové, protože poprvé se účastníci věnovali řešení makroekonomických problémů.

Nakonec je třeba uvést několik informací o průběhu letošního ročníku naší konference. Plenární zasedání, které se poprvé pro velký počet účastníků konalo v aule Objektu společné výuky, jako tradičně zahájil vedoucí Katedry ekonomie a managementu FIM UHK doc. Ladislav Hájek. Z vystoupení v plénu je třeba připomenout velmi zajímavý příspěvek prof. Tatiany Čorejové, děkanky Fakulty prevádzky a ekonomiky dopravy a spojov v Žilině, na téma „Regionální inovační systém a diagnostika prostředí" a již tradičně vystoupení doc. Jáče, vedoucího Katedry podnikové ekonomiky z Hospodářské fakulty Technické univerzity v Liberci, na téma „Objekty brownfields a metodika jejich rekonstrukce".

Pavel Jedlička, Katedra ekonomie a managementu FIM UHK

Úspěchy studentů i pedagogů Katedry výtvarné kultury PdF UHK na Grafice roku 2006

Studenti nově otevřeného bakalářského studijního oboru Grafická tvorba – multimédia dosáhli již v prvním semestru studia v soutěži Grafika roku velkého úspěchu. Jiří Adamíra, Kateřina Cibulková, Barbora Kopecká, Pavla Pilařová, Marek Podaný, Markéta Podrázká a Jana Raabensteinová vystavují práce vytvořené v technice počítačová grafika. Z 20 studentů tohoto oboru jich 7 bylo porotou vybráno pro výstavu. Studenti pracovali pod odborným vedením vedoucí oboru Grafická tvorba – multimédia doc. Jaroslavy Severové, jež se v minulém ročníku této celostátní soutěže stala držitelkou hlavní prestižní Ceny Vladimíra Boudníka. Ta je udělována českým umělcům, kteří významně obohatili českou grafickou tvorbu.

Čestné uznání odborné poroty, které získala v letošním 13. ročníku Grafika roku studentka výtvarného oboru PdF Univerzity Hradec Králové Milada Janatková, je již druhým významným oceněním, jež za barevnou grafiku velkého formátu (100 × 70 cm) vytvořenou v technice linorytu studentka v krátké době obdržela. V září 2006 to bylo uznání odborné poroty v mezinárodní soutěži Rokycanské bienále grafiky. Práce vznikly pod vedením Mgr. Evy Francové.

Další studentky Mgr. Evy Francové – Lucie Goldmanová, Pavlína Košťálová a Simona Pavlíčková – vybrané do výstavní kolekce, se účastní v kategorii autorská kniha a Kateřina Joselová v kategorii grafika formátu většího než A4.

Na Grafice roku 2006 jsou zastoupeni svými díly rovněž pedagogičtí pracovníci Katedry výtvarné kultury PdF UHK. Mgr. Eva Francová byla nominována na Cenu Nadace Českého fondu umění za techniku tisku z hloubky v kategorii grafika formátu většího než A4 a účast v kategorii autorská kniha, Mgr. Lubomír Netušil se účastnil v kategorii grafika formátu menšího než A4, MgA. Andrea Tachezyová se účastnila v kategorii grafika formátu většího než A4 a v kategorii autorská kniha.

O úspěchu Pedagogické fakulty Univerzity Hradec Králové svědčí nejlépe čísla. Ze 171 přihlášených prací z patnácti zúčastněných škol, mezi nimiž dominovaly vysoké školy uměleckého typu, bylo vystaveno 40 prací, z toho 12 prací (největší početní zastoupení) vytvořili studenti PdF UHK. Čestné uznání Milady Janatkové korunuje vysokou úroveň grafických prací našich studentů.

Grafika roku je každoroční a celostátní výstavní soutěž v oblasti umělecké grafiky, kterou pořádá občanské sdružení Inter-Kontakt-Grafik. Tradičně se jí zúčastňují profesionální tvůrci známí u nás i v zahraničí. Součástí tohoto uměleckého setkání je i kategorie studentských prací. Na návrh odborné poroty pořadatelé udělují ceny ve vyhlášených soutěžních kategoriích a speciální ceny (např. za grafické techniky). Letošní 13. ročník, slavnostně zahájený 26. 2. 2007 v Clam-Gallasově paláci v Husově ulici v Praze, opět potvrdil, že umělecká kvalita i počet přihlášených prací stále stoupá. *„Pro studentskou kategorii platí, že již pouhé zařazení díla do výstavní kolekce je významným oceněním,"* řekla PhDr. Simeona Hošková, ředitelka pořádajícího sdružení, členka poroty a vedoucí projektu.

Eva Francová, Katedra výtvarné kultury PdF UHK

Hapestetická výstava

Dne 28. 2. 2007 proběhla v Objektu společné výuky UHK výstava prací studentů Katedry výtvarné kultury PdF UHK. Výstava byla určena k hmatovému (haptickému) vnímání a byla připravena jako doprovodný program k přednášce „Osobitý život s osobitou náplní (a jak k němu vést nevidomé děti)", jejíž autorkou byla Mgr. Pavla Francová. Tuto akci pořádala Katedra speciální pedagogiky PdF UHK.

Výtvarné práce vznikly v rámci předmětu Didaktika výtvarné výchovy 3. a 4. ročníku učitelského oboru, a to jako úkoly zaměřené na vizuálně haptický vjem.

Část vystavených exponátů představovala hapestetickou transformaci obrazů slavných osobností malířství. Jednalo se o reliéfní zpracování původně plošného obrazu. Studenti ve svých dílech zachovali námět i barevnou a kompoziční skladbu původního obrazu, přičemž do něj navíc vnesli plastickou kvalitu použitím různorodého materiálu pro možné poznávání obrazu hmatem.

Další vystavené práce byly představeny pod souhrnným názvem „autorské profesní vázanky". Formou objektů pojatých v hravém a lehkém tónu byl zpracován běžný předmět – vázanka, vždy podle atributů studentem vybrané profese. Také zde byl uplatněn požadavek zajímavého hmatového zážitku.

Tomáš Martinec, Katedra výtvarné kultury PdF UHK

DIÁŘ

K novému projektu Výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu

Univerzita Hradec Králové realizuje v rámci Institutu dalšího vzdělávání UHK od letošního roku zajímavý projekt pod názvem „Výchova ke zdraví a zdravému životnímu stylu". Realizační tým pod garancí prof. Karla Martiníka připravuje v těchto dnech vznik deseti nových zajímavých vzdělávacích kurzů pro širokou škálu zájemců, kteří chtějí změnit svůj postoj ke svému zdraví a výživě. Jelikož je projekt realizován díky dotaci z Evropského sociálního fondu v ČR v rámci Operačního programu Rozvoj lidských zdrojů, jsou nabízené kurzy pro přihlášené účastníky zdarma.

Tento projekt by měl být podnětem ke vzniku nové výuky na všech stupních škol. Projekt chce oslovit především ty pedagogické i nepedagogické pracovníky škol, kteří se danou problematikou zabývají a chtějí do své výuky zakomponovat nejnovější poznatky z této problematiky, jíž budou na UHK přednášet přední domácí i zahraniční odborníci. Kurzů se dále mohou zúčastnit i zájemci o další vzdělávání, kteří chtějí získat co nejvíce teoretických informací, praktických rad a zkušeností. Základem výuky bude interaktivní přístup s využitím telemostu a řešení aktuálních problémů formou výuky u „kulatého stolu". K jednotlivým kurzům jsou připraveny kvalitní materiály.

Více informací o projektu získáte na stránkách http://web.uhk.cz/zdraví, kde je Vám k dispozici i elektronická přihláška.

Karel Martiník, Katedra tělesné výchovy a sportu PdF UHK, hlavní garant projektu

Nové tituly nakladatelství Gaudeamus

CHRZOVÁ, Martina. *Využití grafického editoru Callisto na základní škole I.* 1. vyd. Hradec Králové : Gaudeamus, 2007, 166 s. ISBN 978-80-7041-740-9.

MERKUNOVÁ, Alena. *Průvodce výukou (somato)patologie.* 1. vyd. Hradec Králové : Gaudeamus, 2007, 216 s. ISBN 978-80-7041-524-5.

BÍLKOVÁ, Zuzana. *Daně a zákony.* 1. vyd. Hradec Králové : Gaudeamus, 2007, 88 s. ISBN 978-80-7041-884-0.

KOTYZA, Petr. *Sborník ruských textů pro neučitelské obory.* 1. vyd. Hradec Králové : Gaudeamus, 2007, 111 s. ISBN 978-80-7041-848-2.

Plánované akce

5. dubna 2007 pořádá Katedra fyziky a informatiky PdF UHK studentskou vědeckou konferenci spojenou se soutěží o nejkvalitnější multimediální pomůcku DIDTECH.

12. dubna 2007 organizují Katedra pedagogiky a psychologie PdF UHK, pobočka ČPdS a Kabinet etického vzdělávání konferenci Hodnocení v profesi učitele – psychodidaktické a etické souvislosti.

18. dubna 2007 se péčí Ústavu filosofie a společenských věd FHS UHK uskuteční 39. ročník konference o systémovém inženýrství na téma Systémové pojetí kultury.

26. dubna 2007 pořádá Ústav primární a preprimární edukace PdF UHK „Konferenci k 10. výročí založení ÚPPE – Proměny ve vzdělávání – Viribus unitis educandum".

UNIVERZITA HRADEC KRÁLOVÉ

ZPRAVODAJ UHK – informační zpravodaj Univerzity Hradec Králové, vychází devětkrát ročně. Zapsán do evidence periodického tisku pod číslem MK ČR E 15365. Toto číslo vyšlo 29. března 2007. Elektronické vydání a archiv starších čísel na adrese: www.uhk.cz/uhk/zpravodaj. Uzávěrka příštího čísla je 9. dubna 2007 ve 12.00 hod. Příspěvky zasílejte elektronickou poštou členům redakční rady.

Redakční rada: Mgr. Ondřej Tikovský (šéfredaktor), doc. PhDr. Iva Jedličková, CSc., RNDr. Petra Poulová, Ph.D., PhDr. Jana Ondráková, Ph.D., Ing. Petr Exner, doc. PhDr. Vladimír Koblížek, Ph.D., Martin Kuba, Mgr. Václav Víška. Redakční rada si vyhrazuje právo na krácení příspěvků. Fotografie: archiv Zpravodaje UHK.